

Seat No. : _____

ND-132
December-2015
M.A., Sem.-III
502 : Gujarati
(ભાષાવિદ્યા અને ભાષાવિજ્ઞાન)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. ગુજરાતી ભાષામાં ભાષાવિજ્ઞાનના ક્ષેત્રે ભાષા વૈજ્ઞાનિકોએ કરેલા પ્રદાનની રૂપરેખાની ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

પ્રબોધ પંડિત અને ટી.એન. દવેએ કરેલા ભાષાવિજ્ઞાન ક્ષેત્રના કાર્યોની સમીક્ષા કરો.

2. નરસિંહરાવ દિવેટિયાએ ભાષાવિજ્ઞાન સંદર્ભે કરેલા પ્રદાનની વિશેષતાઓ તપાસો. **14**

અથવા

યોગેન્દ્ર વ્યાસે ભાષાવિજ્ઞાન ક્ષેત્રે કરેલા પ્રદાન વિશે વિસ્તૃત નોંધ તૈયાર કરો.

3. હરિવલ્લભ ભાયાણીએ ભાષાવિજ્ઞાનમાં આપેલા યોગદાનની સદૃષ્ટાંત સમીક્ષા કરો. **14**

અથવા

ઊર્મિ દેસાઈએ ભાષાવિજ્ઞાન ક્ષેત્રે કરેલા પ્રદાનની વિગતે ચર્ચા કરો.

4. સામાજિક ભાષાવિજ્ઞાનનો પરિચય આપી, ભાષામાં તેની ઉપયોગિતા વિશે વિગતવાર ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

મનોવિજ્ઞાનની વિભાવના સમજાવી, ગુજરાતી ભાષામાં તેની ઉપયોગિતા તપાસો.

5. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો :

14

- (1) ભાષાવિજ્ઞાનમાં ઐતિહાસિક ભાષાવિજ્ઞાન ક્ષેત્રે કામ કરનાર બે ભાષાવૈજ્ઞાનિકોના નામ આપો.
- (2) જયંત કોઠારીએ ભાષાવિજ્ઞાનના અભ્યાસીઓ માટે કયું પુસ્તક પ્રદાન કર્યું તેનું નામ જણાવો.
- (3) 'ફારસી શબ્દનો સાર્થ વ્યુત્પત્તિકોશ'ના સર્જકનું નામ આપો.
- (4) 'નર્મકોશ' પુસ્તકના સર્જકનું નામ જણાવો.
- (5) કે.કા. શાસ્ત્રીનો જીવન અને કવનનો સમય જણાવો.
  - (a) ઈ.સ. 1905 થી 2006
  - (b) ઈ.સ. 1905 થી 1990
  - (c) ઈ.સ. 1995 થી 2000
  - (d) ઈ.સ. 1900 થી 2001
- (6) કે.કા. શાસ્ત્રીએ ભાષાવિજ્ઞાન ક્ષેત્રે પ્રદાન કરેલા કોઈપણ એક કોશનું નામ આપો.
- (7) 'ગુજરાતી વ્યાવહારિક વ્યાકરણ' ગ્રંથના સર્જકનું નામ જણાવો.
- (8) નરસિંહરાવ દિવેટિયાના કોઈપણ બે ગ્રંથના નામ આપો.
- (9) 'ભાષાશાસ્ત્રની કેડીએ' ગ્રંથના સર્જકનું નામ જણાવો.
- (10) 'ગુજરાતી ભાષામાં વર્ણવ્યવસ્થા' પુસ્તકના લેખકનું નામ જણાવો.
- (11) હેમચંદ્રાચાર્યના પ્રસિદ્ધ વ્યાકરણ ગ્રંથનું નામ આપો.
- (12) 'થોડોક વ્યાકરણ વિચાર' ગ્રંથના લેખકનું નામ જણાવો.
- (13) 'ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ' પુસ્તકના સર્જકનું નામ આપો.
- (14) 'સામાજિક ભાષાવિજ્ઞાન' ગ્રંથની રચના કરનારનું નામ આપો.